

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1C/110/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315202346
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6315202346.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Silviom Bolečekom PhD., v právnej veci navrhovateľa Quantum Credit a.s., IČO: 47 248 980, so sídlom Bratislava, Ružová dolina 25, zast. PERSPECTA Legal, s.r.o., IČO: 36 668 745, so sídlom Bratislava, Ružová dolina 25, proti odporkyni Q. V., narodená XX. decembra XXXX, bytom H. A. - W., M. XXX/XX, o zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh v celom rozsahu **z a m i e t a**.
- II. Odporkyni sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.03.2015 domáhal uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť mu sumu 248,95 Eur s príslušenstvom, ako aj nahradiť mu trovy konania. Návrh odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporkyňou dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o pripojení, ktorej predmetom bolo poskytovanie mobilných hlasových služieb (program Fix 12) a v ten istý deň aj Dodatok k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na kúpu mobilného telefónu značky LG GS290 počas doby viazanosti 24 mesiacov. Nakoľko si odporkyňa riadne a včas neplnila svoje zmluvné povinnosti (neplatila faktúry, resp. nedobíjala zmluvný kredit), porušila zmluvné povinnosti, v dôsledku čoho jej vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorej splnenia povinnosti sa navrhovateľ domáha súdnou cestou.

Odporkyňa, ktorej bol do vlastných rúk doručený opis návrhu s prílohami, sa v lehote určenej súdom k návrhu písomne nevyjadрила.

Vzhľadom na to, že ide o drobný spor, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise tunajšieho súdu sp. zn. 1C/110/2015, a to návrhom na začatie konania, zmluvou o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX a oznámením o postúpení pohľadávky, pričom vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. uzatvorila s odporkyňou dňa XX.XX.XXXX podľa ust. § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov Zmluvu o pripojení, na základe ktorej bola odporkyni poskytnutá SIM karta č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. Podľa tejto zmluvy poskytoval právny predchodca navrhovateľa odporkyni program služieb - Fix 12 a odporkyňa sa zaviazala riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb. Súčasne právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa v ten istý deň uzavreli Dodatok k zmluve

o pripojení, na základe ktorého právny predchodca navrhovateľa odporčkyni poskytol mobilný telefónny prístroj značky LG GS290 Cookie Fresh. Podľa uvedeného dodatku k zmluve sa odporčkynä zaviazala, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky, bude platiť včas cenu služieb podľa zvoleného programu služieb v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom. Podľa bodu 3 dodatku v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany užívateľa a následného vypojenia SIM karty zo strany prevádzkovateľa je užívateľ povinný uhradiť prevádzkovateľovi zmluvnú pokutu uvedenú tabuľke č. 1 dodatku, t.j. vo výške 248,95 Eur. V Dodatku bola zmluvným stranami dohodnutá 24 mesačná viazanosť.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.03.2012, s dátumom splatnosti dňa 25.03.2012 vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporčkyni zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur.

Vo vzťahu k uplatnenej zmluvnej pokute vyúčtovanej vo výške 248,95 Eur súd navrhovateľa vyzval, aby preukázal, či a akým spôsobom odporčkynä porušila zmluvné podmienky. Na tieto výzvy súdu navrhovateľ žiadnym spôsobom nereagoval.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) zákona č. 610/2003 Z.z., podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z., účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporčkynou zmluvu o pripojení spolu s dodatkom, na základe ktorej jej poskytoval mobilné hlasové služby a odporčkynä sa zaviazala za poskytované služby platiť včas cenu služieb podľa zvoleného programu služieb v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom. Podľa dodatku

k zmluve sa odporkyňa zaviazala, že po dobu 24 mesiacov od dátumu uzavretia dodatku nepožiadala o vypojenie SIM karty z prevádzky, bude platiť včas cenu služieb podľa zvoleného programu služieb v súlade so zmluvou, všeobecnými podmienkami a platným cenníkom, resp. riadne a včas realizovať zmluvné dobíjanie. Podľa bodu 3 dodatku v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany užívateľa a následného vypojenia SIM karty zo strany prevádzkovateľa je užívateľ povinný uhradiť prevádzkovateľovi zmluvnú pokutu uvedenú tabuľke č. 1 dodatku, t.j. vo výške 248,95 Eur.

Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.03.2012, s dátumom splatnosti dňa 25.03.2012 vyúčtoval právny predchodca navrhovateľa odporkyňi zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur.

Pri posúdení predmetnej zmluvnej pokuty a jej dojednaní v rámci dodatku k zmluve o pripojení súd vychádzal zo skutočností, že zmluva o pripojení, ktorú uzatvoril právny predchodca navrhovateľa s odporkyňou, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď právny predchodca navrhovateľa mal pri uzatváraní aj plnení zmluvy postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a odporkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmlúv nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Zmluva bola pripravená na formulári, ktorý bol zo strany právneho predchodcu navrhovateľa vopred pripravený bez možnosti odporkyne meniť obsah a text uvedenej zmluvy.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľských veciach by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, pričom už samotná táto skutočnosť vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy, pretože dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nespĺnením povinností. V zmluve (resp. dodatku) nebola dohodnutá žiadna zmluvná pokuta v prospech odporkyne pre nedodržanie akejkoľvek (alebo čo i len jednej) zmluvnej povinnosti zo strany právneho predchodcu navrhovateľa. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty aj s ohľadom na povahu, obsah zmluvy a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nespĺnenie povinnosti. Ak ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá bude prijateľná v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nespĺnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Dojednaní o zmluvnej pokute nie je možné v danom prípade označiť za individuálne, pretože spotrebiteľ nemá právo vyjadriť sa k výške zmluvnej pokuty, ktorá je priamo uvedená v zmluve. Ide o typovú zmluvu, ktorej obsah spotrebiteľ žiadnym významným spôsobom neovplyvňuje. Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporkyňou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. V prípade, ak sa jej výška mení, tak len v závislosti od poskytnutého mobilného telefónu, resp. dátového zariadenia, čo je súdu známe z mnohých konaní týkajúcich sa navrhovateľa ako aj jeho právneho predchodcu. Odporkyňa mala možnosť dodatok k zmluve prijať len ako celok alebo ako celok odmietnuť, preto nie je možné hovoriť o individuálne dojednanej zmluvnej podmienke. Nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje spotrebiteľovi zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme alebo s ním dodávateľ neuzavrie zmluvu.

Rovnako pre platné dojednanie zmluvnej pokuty sa vyžaduje dodržanie písomnej formy, pričom v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia (§ 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súd poukazuje na to, že v predmetnom prípade vychádzajúc z predloženého dodatku nebola zmluvná pokuta výslovne dojednaná za nedodržanie záväzku odporkyne uvedeného v bode 1. písm. d) Dodatku včas a riadne pravidelne realizovať Zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1 Osobitných podmienok. Zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur si podľa čl. 3 Dodatku zmluvné strany dojednali pre prípad porušenia „akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojenia SIM karty zo strany Podniku“. Súd uvádza, že toto ustanovenie je neurčité, nakoľko výslovne neodkazuje na porušenie povinností uvedených v bode 1 písm. d) Dodatku,

príčom ani z predložených Všeobecných podmienok a Osobitných podmienok nárok navrhovateľa, resp. jeho právneho predchodcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 Eur nevyplýva.

Súd nespochybňuje právo poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb aj prostredníctvom zmluvnej pokuty, avšak nie takej, ktorá je rovnako vysoká bez ohľadu na všetky ostatné súvisiace okolnosti. Sankcia vždy musí zodpovedať závažnosti porušenej povinnosti a prihliadať aj na charakter, čas a rozsah porušenej povinnosti, prípadne sa odvíjať od ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Pri takto naformulovanej zmluvnej pokute môže dodávateľ požadovať od spotrebiteľa zmluvnú pokutu vo výške uvedenej v dodatku k zmluve za každé porušenie zmluvnej povinnosti z čoho je zrejmé, že môže žiadať aj niekoľkonásobok uvedenej zmluvnej pokuty. Súd má za to, že takéto zmluvné dojednanie predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov predmetného zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa, a preto nie je možné priznať navrhovateľovi požadovanú zmluvnú pokutu.

V nadväznosti na dojednanie o zmluvnej pokute súd zároveň poukazuje na rozsudok Okresného súdu Bardejov, č. k. 4C/162/2011-28, zo dňa 06.12.2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2012, bolo určené, že zmluvná podmienka v Dodatku k Zmluve o pripojení č. XXXXXXXX, uzavretého medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a. s. a žalovaným, dňa 21.06.2007, v článku 1. bode 2 posledná veta a bode 4 prvá veta - "V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku", je ako neprijateľná neplatná.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ telekomunikačných služieb, si uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, dohodnutej v uzavretom dodatku k zmluve s odporkyňou pred vydaním predmetných rozsudkov, vyhlasujúcich zmluvnú podmienku o zmluvnej pokute za neprijateľnú a neplatnú. Samotným uzavretím zmluvy teda dodávateľ neporušil povinnosť, stanovenú v citovanom ustanovení § 53a Občianskeho zákonníka. Ak ale zákon zakazuje ďalšie používanie takejto podmienky v zmluvách so spotrebiteľmi, potom je zrejmé, že zakázaným konaním je aj uplatnenie nárokov z už uzavretých zmlúv, v ktorých je rovnakým spôsobom zmluvná pokuta zakotvená. Takto rozširujúci výklad zákonného ustanovenia je podľa názoru súdu v súlade s jeho zmyslom a účelom a zodpovedá aj systematickému umiestneniu medzi ostatnými zákonnými ustanoveniami vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám.

Na základe vyššie uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporkyňa bola v konaní v prevažnej miere úspešná. Nakoľko si však táto náhradu trov konania neuplatnila a ani zo súdneho spisu nevyplýva, že by jej v konaní nejaké trovy vznikli, súd jej ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 204 ods. 1, prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje a nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.